

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Taloussosiologia, Tulev.tutk. maisteriohjelma	Päivämäärä	30.4.2009
Tekijä(t)	Anne Laakso	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	114
Otsikko	KUN KULTTUURI VIETIIN VERSTAIISIIN - KULMA -hankkeen tulevaisuusverstaiden analyysi		
Ohjaaja(t)	FT Sirkka Heinonen ja Ph.D., KTL Terhi-Anna Wilska		

Tiivistelmä

Tämän tutkielman tarkoituksena oli selvittää ja kuvata Kulttuurin kulmakivet (KULMA) -hankkeen tulevaisuusverstaisiin osallistuneiden kokemuksia ja näkemyksiä hankkeessa käytetystä verostasmenetelmästä. Tarkoituksena oli myös tuottaa uusia ideoita menetelmän kehittämiseen.

KULMA -hanke toteutettiin 1.1.2003–30.6.2005 välisenä aikana ja siinä oli mukana 21 varsinaissuomalaista kuntaa tai kaupunkia. Hankkeessa järjestettiin 60 tulevaisuusverstasta ja niihin osallistui yhteensä 267 henkilöä. Hankkeen aikana ja verstasprosessin tuloksena luotiin kunkin kunnan tai kuntaryhmän alueelle kulttuuritoimijoiden verkoston yhteiset kulttuuristrategiat.

Tutkimusaineisto koostui vuonna 2004 kerätyistä verstaspalautteista (n=49) ja joulukuussa 2008 tehdystä kyselytutkimuksesta (n=112). Verstaspalautteet oli kerätty avoimia kysymyksiä sisältäneillä lomakkeilla ja niiden vastaukset analysoitiin sisällönanalyysi -menetelmällä. Kyselyaineisto kerättiin Webropol -ohjelman avulla. Kuvioiden ja taulukoiden muotoilussa hyödynnettiin Microsoft Excel -ohjelmaa. Tulosten analysoinnin ensisijaisena tunnuslukuna käytettiin aritmeettista keskiarvoa ja suoria jakaumia. Lomakkeen sisältämät avoimet kysymykset analysoitiin sisällönanalyysilla.

Tehty tutkimus antoi viitteitä siitä, että tulevaisuusverstasmenetelmä sopii hyvin kuntien kulttuurin kehittämistyökaluksi. Verstasmenetelmä koettiin varsin motivoivaksi ja innostavaksi työskentelytavaksi. Myös ohjaajat olivat onnistuneet roolissaan ja heidän asiantuntijuuttaan ja ominaisuuksiaan ryhmien fasilitaattorina arvostettiin korkealle. Näkemykset verstasprosessin vaikuttavuudesta olivat kriittisiä. Verstaissa syntyneiden ideoiden konkretisointi sekä verstaisten jälkeisestä jatko-työskentelystä sopiminen olisivat vaatineet enemmän panostusta. Laadittuihin kulttuuristrategioihin oli kunnissa sitouduttu keskimäärin varsin heikosti, eivätkä verstaisten aikana syntyneet kontaktit olleet jääneet elämään siinä mitassa kuin oli ajateltu. Myös verstasryhmien rooli kuntien kulttuuri-vaikuttajana oli jäänyt selvästi odotettua laimeammaksi.

Kyselyyn osallistuneet esittivät runsaasti verstasmenetelmän kehittämisideoita, sisältäen sekä konkreettisia käytännön ehdotuksia että myös laajempaa pohdintaa aina verstaisten vaikuttavuuteen asti. Verstastyöskentelyn jatkotoimenpiteiden vastuuttaminen nostettiin erityiseksi kehittämiskohteeksi. Myös tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen, erityisesti syntyneiden ideoiden jatkokehittelyssä ja ohjaajien tiedottamisvälineenä, koettiin tärkeäksi.

Verstaisten arvioinnista ei ole löydettävissä minkäänlaista mallia. Metodien kehittämisen tärkeimmiksi haasteiksi muodostuvatkin verstasprosessin arviointimenetelmien kehittäminen ja vaikuttavuuden lisääminen.

Asiasanat	tulevaisuudentutkimus, tulevaisuusverstas, KULMA -hanke, verstasryhmä, ohjaaja, avoin ja jaettu asiantuntijuus, luovuus
Muita tietoja	